

www.jollibread.com

© 2001, Gemma Pasqual i Escrivà

© D'aquesta edició:

2020, Santillana Infantil y Juvenil, S. L. i Edicions Voramar, S. A.

València, 44.

46210 Picanya (València)

Telèfon: 96 159 43 90

ISBN: 978-84-16666-28-7

Depòsit legal: M-39610-2015

Printed in Spain - Imprés a Espanya

Cinquena edició: març de 2020

Més de 12 edicions publicades en Edicions Voramar

Directora de la col·lecció:

Maite Malagón

Editora executiva:

Yolanda Caja

Direcció d'art:

José Crespo i Rosa Marín

Projecte gràfic:

Marisol del Burgo, Rubén Chumillas, Rosa Marín, Julia Ortega

i Álvaro Recuenco

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser feta amb l'autorització dels seus titulars, llevat de les excepcions que estableix la llei. Contacteu amb CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra.

Gemma Pasqual i Escrivà

MARINA

jollibre

En memòria de Guillem Agulló.

*Tot depèn, sapiguem-ho!
de la fe, de l'amor
de les obres.
Tot depèn de nosaltres.
Tot depèn, sobretot, de vosaltres:
els joves!*

Pere Quart

Gotes d'aigua omplien de llàgrimes el paraigua, negre, ben negre. Escaient per a l'ocasió. Gotes que li rajaven dels ulls i li regalimaven galtes avall. Gotes plenes d'amargor. El cel era gris, apesarat. Aquell dia era el més trist de tota la seua vida.

Va apartar el paraigua i va tancar els ulls. Volia mullar-se tota per veure si es despertava d'aquell malson. Els núvols, que havien acudit puntualment a la cita, li van enviar una càrrega ben especial. Però no va aconseguir el seu propòsit; quan va obrir els ulls, tot seguia igual. El silenci era aclaparador tot i la gent que hi havia. Gent gran i gent jove. Xiquets i avis. Tots serraven els llavis i tancaven els punys. Tots se sentien impotents i cap d'ells comprenia el que havia passat.

Volia cridar, cridar ben fort. Se li havia fet un nus a la gola i no li eixia cap mot. Li rodava el cap. No sabia ben bé quant de temps podria continuar allí dreta, palplantada, sense fer res. Ningú feia res i plorar no era cap consol.

De sobte, un ocell perdut es va arrecerar sota la branca d'un arbre. No va saber per què, li va fer dibuixar un petit somriure. Li recordava la seua amiga. Els records se li acumulen al cervell, sense deixar-la pensar clarament. No havia passat un any, ni tan sols un curs, des d'aquell primer dia. Però ara, en la distància, semblaven anys, segles. I malgrat la seua poca edat, se sentia vella, molt vella...

L'espill li retornava la seua cara de xiqueta, per més que ella s'entestava a ocultar les galtes amb coloretos i la boca amb pintallavis. Es va mirar la roba. Definitivament, la samarreta se la posaria per fora, o millor per dins amb un jersei tapant-li el cul. Va pensar que hauria de fer règim. I els cabells? Eren indomables, tan rulls! Se'ls va lligar amb una trena.

13

La Marina va donar una ullada a la seua habitació. Estava feta un desastre, tota la roba per terra. És clar, s'havia emprovat tota la que tenia a l'armari. Normal: era el seu primer dia de classe a l'institut i volia causar bona impressió. Estava nerviosa, era nova a la ciutat i no hi coneixia ningú. Mai havia eixit d'Oliva i ara es trobava a la capital, València. Per a ella, això eren paraules majors.

Va anar cap a la cuina, a desdejuna-se. Mentre avançava pel corredor, va tornar a notar l'olor de nou que feia la casa. Ni tan sols l'aroma de cafè acabat de fer aconseguia esborrar aquella olor que a la Marina no li agradava gens. Encara recordava l'olor de llar que feia la seua casa d'Oliva.

—Afanya't, filla, que faràs tard.

—Ja ho sé, mare. És que no sabia quina roba posar-me —va dir la Marina encara amb les torrades a la boca.

—Doncs no serà que no en tens. L'armari n'és ple.

—Bon dia! —va dir el pare, somrient—. Tu has vist com dus la cara, Marina? —va cridar espantat.

—Com? —va preguntar ella com si res.

—Més pintada que una mona —va puntualitzar la mare.

14 —Si sembles un indi en peu de guerra! —va exclamar el pare mig rient.

—Crec que t'has excedit una mica amb el maquillatge —va opinar la mare amb molt bon criteri.

—Doncs jo crec que no.

—Tu tens bellesa natural, no et fan falta aquestes porqueries —va dir el pare mentre li acaronava els cabells.

—A mi m'agrada així.

—Tu mateixa, filla —va concloure el pare.

—Que no se t'oblidi l'esmorzar.

—És clar, duré a classe una coixinera amb un entrepà a dins com si fóra una xiqueta.

—Si vols, te'l pose en una bossa de plàstic.

—Escolta, no m'emporte esmorzar, que vull fer una mica de règim.

—No faces ximpleries, que encara estàs creixent —la va advertir la mare.

—Bé, doncs ja prendré alguna cosa a la cafeteria —la Marina estava disposada a fer el que fóra per no endur-se la coixinera a classe.

—Mira, la senyora! «Ja prendré alguna cosa a la cafeteria»... —va repetir la frase el pare per burxar la filla.

—Què passa! Tu també esmorzes al bar!

—Sí, però ell porta diners al final del mes i tu, per contra, ens en demanes. Ací hi ha la diferència —es va afanyar a dir la mare.

—Digueu el que vulgueu. Jo no m'emporte la coixinera.

—Filla, quin geni! No tens cap raó d'enfadar-te, sempre agafes el rave per les fulles! Bé, com que és el primer dia, esmorza on vulgues. Però no t'hi acostumes —finalment, la mare va cedir.

—Doncs, si voleu que esmorze, haureu de donar-me diners, perquè jo estic escurada —va dir la Marina fent cara de bona xiqueta.

—Filla, quina barra que tens! —el pare no va tenir altre remei que afluixar els cordons i donar-li un bitllet de deu euros.

La Marina va agafar els diners i va dibuixar un somriure maliciós. Sabia que al final sempre se n'eixia amb la seua. Els va fer dos besos fugaços, se'n va acomiadar ràpidament i va eixir com una bala, abans que els pares es pogueren penedir de la seua generositat.

L'institut era a uns quants carrers de casa seua. Hi podia anar a peu. La Marina, la impressionava la gent de la capital; per més que s'afanyava a caminar de pressa, tothom l'avançava. Ella encara duia el ritme lent i pausat de la seua ciutat, una ciutat menuda de la Safor, el recer on se sentia

segura. En canvi, a València tot se li precipitava; ja no saludava la gent tot passejant. No hi coneixia ningú. Si volia anar a algun lloc, havia d'agafar un autobús; ella, que mai n'havia agafat cap. I el trànsit, quin trànsit! Semàfors, passos zebra pertot, i cotxes, sobretot molts cotxes.

Per fi va arribar a l'institut. A primera vista li va semblar lleig; era gris i tenia les finestres molt menudes. Estava brut de tanta contaminació, i la façana era plena de pintades de tot tipus. No s'assemblava gens a la seua escola, petita però amb enormes finestrals i abundants arbres. Per dins, el panorama canviava; el pati era molt gran i amanit amb claps de gespa, uns quants bancs trencats i algun arbre pelat. Però no tot era dolent, el millor i el que li feia més il·lusió era la cafeteria. Això la feia sentir-se una persona gran.

Quin enrenou! Hi havia un fum de xicots i xicotes buscant les classes. La Marina encara no havia arribat a aquest punt; ella encara buscava el tauler on hi havia les llistes per a poder trobar l'aula que li pertocava. Mai s'havia sentit tan desbordada.

Va aconseguir arribar a la seua classe, però massa tard per a poder agafar alguna de les cadires de les últimes files; eren totes ocupades. L'únic que li quedava era un parell de cadires a la primera fila. Ella mai s'havia assegut a la primera fila, això era per als aplicats i per a la gent impopular; però, com que no hi havia altre remei, va fer el cor fort i va triar la que li va semblar més neta.

—Quina llanda! Ara serem el blanc de tots els mestres! —va exclamar una xicota, prima i d'aspecte molt fràgil, que estava asseguda al costat seu.

—Ja ho pots ben dir —va assentir la Marina.

—Hola... —va balbucejar la xicotota mentre la mirava de fit a fit—. Tu no ets d'ací, veritat?

—No, sóc d'Oliva. Com ho has sabut? —li va preguntar ella fent-se creus de la cara d'ignorant que devia fer. Si no, com s'explicava que aquella xicotota, al primer cop d'ull, sabera que no era de la ciutat de València?

—Veus?, això que ets d'Oliva no m'ho imaginava. Em dic Anna i, com deus haver observat, sóc una mica ximple —es va presentar i va engolir saliva.

—Jo sóc Marina —va dir ella mentre pensava com eren d'estranyes les persones de la capital, almenys aquella xicotota.

La professora va entrar de sobte però ningú va callar, tothom va continuar xerrant. Va escriure el seu nom a la pissarra: Júlia. Algú de les files del darrere li va tirar un guix.

—Qui ha estat? —va cridar tota enfadada.

Es va fer un gran silenci.

—L'estrangera de la primera fila —va contestar un xicot fort i ben alimentat, de cabells molt curts, que seia a l'última fila.

La Marina va fer un repàs a tota la primera fila. Es devia referir a la xicotota rossa de la pell molt blanca. Sí, aquesta tenia cara d'estrangera.

—Com et dius? —li va preguntar la professora.

—Santiago. Què passa! —va replicar en un to molt prepotent.

—Fora de la classe, Santiago, exactament això és el que passa —li va dir amb contundència la professora.

—D'acord, la teua classe és molt avorrida —va res-
postejar ell.

Tota la classe es mirava i somreia. Ningú esperava que fera aquella entrada de cavall sicilià interpel·lant la professora. Tots en van quedar sorpresos. Mentrestant, el Santiago eixia donant un cop de porta. Ningú es va atrevir a piular.

—Bo, ara ja estem tots més tranquils —va dir la pro-
fessora i va continuar la classe.

18 La Marina estava una mica espantada. A la seua escola d'Oliva no tiraven els alumnes de classe. Ara, també era cert que cap d'ells hauria contestat així a la professora.

D'improvís, algú va obrir la porta.

—Perdona, m'he perdut. Trobe que aquesta és la meua classe. Com que l'any passat era una altra... —es va disculpar un xicot que duia els cabells llargs i llisos, la samarreta descolorida i el texans estripats.

—Home, Enric, em pensava que no vindries —li va dir la professora.

—Ja saps que et sóc fidel —li va respondre ell fent broma.

Tota la classe s'ho mirava sense saber què dir. Ningú sabia a què treia cap tota aquella xerrameca.

—Aquest és l'Enric, el repetidor de curs —els va treure de dubtes la professora.

Es va asseure al costat de la Marina, a l'única cadira que quedava lliure. Ella se'l va mirar. La veritat és que la roba tan polida que portava ella feia contrast amb la d'ell. Però, tot i això, va pensar que era un xicot molt ben plantat.

I després de la Júlia va venir un altre professor, i després un altre, fins que es va fer l'hora del descans.

—Véns a la cafeteria? —li va preguntar l'Anna.

—A bodes em convides! —va dir tota somrient la Marina, que estava delerosa d'anar-hi.

A la cafeteria hi havia una cua de mil dimonis, però ella s'ho va prendre molt bé i s'hi va afegir amb tranquil·litat. Bruscament, quan ja li tocava demanar, algú se li va abalançar a sobre i la va treure de la cua d'una empenta.

—Què et penses que fas! —es va enfadar la Marina.

—No deus voler que faça cua darrere teu? —li va contestar de males maneres el Santiago, el mateix xicot ben alimentat que havien expulsat de classe.

La Marina va quedar atònita. Atès el desdeny d'aquestes paraules, no va saber què respondre. De sobte es va sentir una veu que advertia el Santiago.

—Si tornes a molestar aquesta xicota, t'hauràs de veure amb mi.

Era l'Enric, que acabava d'entrar a la cafeteria.

—I tu qui ets? —li va preguntar el Santiago fent el fatxenda.

—Ho veus?, jugues amb desavantatge, jo a tu sí que et conec. I si vols un consell, val més que no em busques les pessigolles —va dir tot seriós l'Enric.

—Beu-te aquesta! Què te'n sembla, de la resposta que t'ha fet? T'ho tens ben merescut, per xafarder! —va exclamar l'Anna.

El Santiago va quedar dubitatiu per uns moments, però de seguida va reaccionar.

—Aquesta cafeteria put. Me'n vaig perquè, si no, vomitaré —va cridar bròfegament mentre eixia fent una puntada de peu a la porta.

—Gràcies, Enric —va dir la Marina amb un fil de veu. Mai s'havia trobat en una situació com aquesta.

—No es mereixen. Va, et convida al que vulgues —li va dir l'Enric.

—No, si no cal, de veritat —es va enrojolar la Marina, afalagada.

20 —Què sí, dona, que aquesta no és manera de donar-te la benvinguda. Vull que sàpigues que tots els xicots de València no som iguals —va insistir l'Enric.

—Doncs bé, prendré un batut de xocolata —va accedir la Marina, amb una mica de remordiment per abandonar el règim abans de començar-lo.

—A mi també em convides? —va dir tota descarada l'Anna.

—I tu qui ets? —va preguntar l'Enric.

—L'Anna, l'amiga de la Marina —es va afanyar a dir.

La Marina no es podia creure el que sentia. Era clar que València anava molt ràpida per a ella. En el mateix dia havia pagat la patent, s'havia fet un enemic, un amic i una amiga.

Després, tots van tornar cap a classe. La Marina es va fixar en un cartell que hi havia al tauler d'anuncis:

SI VOLS GUANYAR UNS DINERS
I TENS SETZE ANYS,
TELEFONA'NS. BUSQUEM CANGURS.
NO HI CAL EXPERIÈNCIA. FEINA SEGURA.

Es va apuntar el telèfon. Potser li havia arribat l'hora d'assumir responsabilitats. València era una ciutat molt cara, comparada amb la seua, volia renovar el vestuari i necessitaria diners. Ara faltava saber si els pares li'n donarien permís. Però ella sabia molt bé com demanar-ho.

Quan va arribar a casa seua, el pare estava fent el dinar. La Marina es va mirar la cuina. Definitivament no li agradava gens, tan moderna i tan impersonal. Tot era elèctric, i sense foc. Va recordar com era d'acollidora la seua cuina d'Oliva.

21

—Quina sorpresa! Com és que ets a casa, i a més cuinant?

—Volia ser-hi el teu primer dia de classe —li va dir el pare mentre li acostava la cullera perquè en fera un tast.

—Arròs amb bledes, quina delícia! No sabia que ací a València també hi haguera bledes; de segur que no fan el mateix gust que les d'Oliva.

—No patisques, filla, hi ha bledes, tomaques i tota classe de verdures. No sé si saps que som a la comarca de l'Horta.

—I la mare?

—En una entrevista de treball.

—De treball? No m'havia dit que volia treballar.

—No, ni a mi tampoc, ho duia en secret. Ja saps com és de supersticiosa. No en volia dir res fins que no estiguera tot lligat.

—Així, ja té feina?

—No, té una entrevista de treball, que no és ben bé el mateix.

—I de què treballarà?

—Com que de què treballarà? D'advocada, la seua professió.

—Però ella no ha treballat mai.

—Sí que ho ha fet, quan era joveneta. A més, sempre m'ha ajudat en tots el meus casos, de manera que hi està al dia.

—I per què no li trobes feina al teu bufet?

22 —No és tan fàcil. I para l'interrogatori, que l'arròs ja està —va concloure el pare.

En aquest moment van sentir la porta. Era la mare.

—Com ha anat? —va preguntar impacient la Marina.

—M'han dit que ja em telefonaran.

Van seure tots a taula. La Marina va pensar que era bon moment per a preguntar-los si podia fer de cangur.

—M'alegre molt que vulgues treballar, mare —va començar ensabonant-la.

—Sí, filla, ja és hora que reprenga la meua carrera.

—Pense que les dones hem de treballar —va continuar en el seu pla la Marina.

—És clar, filla —va afirmar la mare.

—No sé per què, però em sembla que ens vols demanar alguna cosa —va dir el pare, que la coneixia molt bé.

—Aquesta roba que duc no és l'apropiada per a anar a l'institut. Hauré de renovar l'armari.

—Ni pensar-hi. Ja ho vas fer fa un mes, quan vam arribar a València —li va respondre la mare.

—Sí, però aleshores no sabia quina roba duien a l'institut.

—Doncs haver-te esperat —va concloure la mare.

—No és això, vosaltres no ho enteneu...

—Filla, és que ets molt capriciosa; si un vestit et cau a l'ull, te l'has de comprar sense remei —va observar el pare.

—I si em pagara jo la roba?

—Tu, com? Si ja no et queda setmanada —es va estranyar la mare.

—Trebarrant de cangur, a l'institut hi havia un anunci. A més, ja ho he fet, cuidava els fills de la teua amiga Carme, a Oliva.

—Sí, però no és el mateix. La Carme, la coneixíem, vivia al costat de casa nostra —va objectar el pare.

—Així no seré res a la vida. A més, tan sols us demane que m'hi deixeu telefonar, a veure que em diuen, i després ja decidireu. Per favor...

—D'acord, per telefonar no perds res. Però tingues clar que encara no t'hem dit que sí —la va advertir la mare.

La Marina es va alçar de taula com un llamp i va anar corrents a telefonar abans que canviaren d'opinió.

—Però ho has de fer ara? L'arròs es refreda! —es va queixar el pare.

Al cap d'una estona va tornar somrient a taula.

—Digues, què t'han dit? —va preguntar impacient la mare.

—M'han demanat les dades. I m'han dit que ja m'avisaran —va explicar ella tota orgullosa.

—Bo, ja sou totes dues en llista d'espera. Ara, si no us sap greu, dinem, que si l'arròs s'esclata no val res —va dir el pare tot preocupat pel seu àpat.

Durant el dinar, la Marina els va contar fil per randa tot el que havia passat el primer dia de classe. Bé, tot no. Es va deixar al tinter l'afer amb el Santiago i la fila que feia l'Enric. No volia preocupar els pares, ells venien del poble i no sabien ben bé el que era anar a l'institut, o almenys això és el que es pensava ella. Potser, al cap i a la fi, València no estava tan malament com li havia semblat al principi.